

# ANNUAL REPORT



Особливості формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності: вимоги до формату та структури звіту аудитора в умовах дії Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

**Доповідач: Згурська Світлана Йосипівна**

сертифікований аудитор, Сертифікат ACCA DipIFR,  
сертифікат CIPA

Головний фахівець із якості

# Застереження

- ❑ Матеріали презентації, які представлені на зустрічі-дискусії є узагальненням власного бачення доповідачем питання що обговорюється, та не розглядається окремо без додаткових роз'яснень доповідача. Усі законодавчі та нормативні акти, використані у цієї презентації (наприклад, Закон, МСА тощо) доступні та оприлюднені, зокрема на офіційній веб сторінці АПУ: <https://www.apu.com.ua/>
- ❑ Дана презентація не є офіційною позицією Ради АПУ та відображає суб'єктивне бачення доповідача.
- ❑ Будь-яке комерційне використання матеріалів та відтворення фрагментів інформації без дозволу автора заборонено.

**Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VII від 21.12.2017р. (надалі-Закон) щодо завдань з обов'язкового аудиту**

□ **ч.10 ст. 1** Закону: завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності - завдання з надання обґрунтованої впевненості, що приймається і виконується суб'єктом аудиторської діяльності відповідно до вимог цього Закону та міжнародних стандартів аудиту шляхом перевірки фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах і відповідність вимогам міжнародних стандартів фінансової звітності або національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та законів України.



## Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VII від 21.12.2017р. (надалі-Закон) щодо оформлення результатів надання аудиторських послуг

- ч.5 ст. 7 Закону: «Звіти за результатами надання аудиторських послуг **оформляються** відповідно до **міжнародних стандартів аудиту та вимог цього закону**»;
- п.14 ч.1 ст.1 Закону: «**Міжнародні стандарти аудиту** - сукупність професійних стандартів, що встановлюють правила надання аудиторських послуг і розкривають питання етики та контролю якості, які визначені міжнародними стандартами контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, що прийняті Радою з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості, а також **Міжнародним кодексом етики**, прийнятим Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів та оприлюдненим Міжнародною федерацією бухгалтерів»;





## Аудиторський звіт: вимоги Закону (ч. 1-2 ст. 14)

- ❑ **Аудиторський звіт** передбачає надання впевненості користувачам шляхом висловлення незалежної думки аудитора про відповідність в усіх суттєвих аспектах фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності вимогам НП(С)БО, МСФЗ або іншим вимогам.
- ❑ **Аудиторський звіт підписує аудитор**, який провадить аудиторську діяльність як фізична особа - підприємець, або провадить незалежну професійну діяльність у разі проведення ним аудиту одноосібно, або, щонайменше, як **ключовий партнер** у разі проведення аудиту аудиторською фірмою.
- ❑ У разі одночасного залучення **декількох суб'єктів** аудиторської діяльності аудиторський звіт підписується всіма аудиторами, а від аудиторської фірми, щонайменше, ключовим партнером.
- ❑ **Особа**, яка підписала аудиторський звіт, **зазначає дату підписання**.

# Вимоги до аудиторського звіту за результатами обов'язкового аудиту (частина 3 ст.14 Закону)- мінімальні складові

№ п/п	Вимоги Закону
1	Повне найменування юридичної особи;
1.1	Склад фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності,
1.2	Звітний період <b>та дата</b> , на яку вона складена;
1.3	Відповідно до яких стандартів (МСФЗ, П(С)БО, інші ) складено фінансову звітність;
2	Твердження про застосування міжнародних стандартів аудиту (МСА)
3	<b>Чітко висловлена думка</b> аудитора немодифікована або модифікована;
4.	<b>Окремі питання</b> , на які САД вважає за доцільне звернути увагу, але які не вплинули на висловлену думку аудитора;
5	Про узгодженість звіту про управління ; Про наявність суттєвих викривлень у звіті про управління та їх характер;
6.	Суттєву невизначеність щодо <b>безперервної діяльності</b> (за МСА 570), у разі наявності такої невизначеності;
7.	<b>Основні відомості про САД</b> , що провів аудит (повне найменування, місцезнаходження, інформація про включення до Реєстру).

## **Додаткові вимоги до аудиторського звіту за результатами обов'язкового аудиту підприємства, що становить суспільний інтерес (надалі –ПСІ)-(частина 4 ст.14 Закону) Ч-1**

- 1) найменування органу, який призначив САД на проведення обов'язкового аудиту;**
- 2) дата призначення САД та загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень;**
- 3) аудиторські оцінки, що включають, зокрема:**
  - а) опис та оцінку ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності (консолідованій фінансовій звітності), що перевіряється, зокрема внаслідок шахрайства;**
  - б) чітке посилання на відповідну статтю або інше розкриття інформації у фінансовій звітності (консолідованій фінансовій звітності) для кожного опису та оцінки ризику суттєвого викривлення інформації у звітності, що перевіряється;**
  - в) стислий опис заходів, вжитих аудитором для врегулювання таких ризиків;**
  - г) основні застереження щодо таких ризиків;**

## Додаткові вимоги до аудиторського звіту за результатами обов'язкового аудиту ПСІ-(ч.4 ст.14) Частина 2

- 4) пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних із шахрайством;
- 5) підтвердження того, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету;
- 6) твердження про ненадання послуг, заборонених законодавством, і про незалежність ключового партнера з аудиту та суб'єкта аудиторської діяльності від юридичної особи при проведенні аудиту;
- 7) інформація про інші надані аудитором або суб'єктом аудиторської діяльності юридичній особі або контролювананим нею суб'єктам господарювання **послуги**, крім послуг з обов'язкового аудиту, **що не розкрито** у звіті про управління або у фінансовій звітності;
- 8) пояснення щодо **обсягу аудиту та властивих для аудита обмежень**.



**Окремі вимоги до аудиторського звіту за результатами обов'язкового аудиту підприємств декількома САД (ч.5 ст.14 з врахуванням вимог до додаткового звіту ч.4 ст.35 )**

Умова	Вимога до АЗ
У разі проведення обов'язкового аудиту декількома САД	вони <b><u>повинні</u></b> дійти згоди щодо результатів обов'язкового аудиту і надати <b>спільний аудиторський звіт.</b>
У разі незгодження позицій між САД (?)	кожен суб'єкт аудиторської діяльності <b><u>повинен</u></b> навести свою думку в <b>окремому пункті аудиторського звіту (?) із відповідним обґрунтуванням.</b>
Вимоги щодо змісту <b><u>додаткового звіту для аудиторського комітету</u></b> у разі виконання завдання з обов'язкового аудиту разом з декількома САД (частина 4 ст.35 Закону)	САД при виникненні між ними <b>будь-якої незгоди з процедури аудиту, правил бухгалтерського обліку або будь-якого іншого питання <u>причини</u> таких <u>розбіжностей</u> пояснюються</b> в додатковому звіті для аудиторського комітету.

# Особливості застосування вимог частини 5 ст. 14 Закону. Питання необхідності виконання вимог Закону, застосовуючи вимоги МСА, або якими МСА керуватись САД (п.1.)

- Вимоги МСА 600 «Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)» **можуть** застосовуватися і для аудиту фінансової звітності, якщо аудитор залучає інших аудиторів до аудиту фінансової звітності, що не є фінансовою звітністю групи (п. 2 МСА 600).
- **ПРОТЕ**, відповідно до п.11 МСА 600: «Партнер із завдання для групи несе відповідальність за управління, нагляд і виконання завдання з аудиту групи відповідно до вимог професійних стандартів і застосовних вимог законодавчих та регуляторних органів, а також за те, **чи відповідатиме наданий звіт** аудитора обставинам (МСА 220).
- Внаслідок цього звіт аудитора щодо фінансової звітності групи **не має містити посилання на аудитора компонента, якщо такого посилання не вимагає закон або нормативний акт**. Якщо закон або нормативний акт **вимагає** таке посилання, в звіті аудитора зазначається, **що таке посилання не зменшує відповідальності партнера із завдання для групи чи відповідальності** фірми партнера із завдання для групи за аудиторську думку щодо фінансової звітності групи.

## 2. Додаткові посилання: п. А8-А9 МСА 600

А8. Хоча аудитори компонентів можуть виконувати роботу щодо фінансової інформації компонентів для аудиту групи і **несуть відповідальність за свої загальні результати, висновки або думки, партнер із завдання для групи або фірма партнера із завдання групи несе відповідальність за аудиторську думку щодо групи.**

А9. **Якщо аудиторська думка щодо групи модифікується внаслідок того, що команда із завдання для групи не змогла отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації одного або кількох компонентів, параграф «Основа для думки із застереженням» у звіті аудитора щодо фінансової звітності групи описує підстави такої неспроможності без посилання на аудитора компонента, якщо таке посилання не потрібне для адекватного пояснення обставин (див: п.20 МСА 705).**



### 3. Додаткові посилення: п.20 МСА 705

Якщо аудитор модифікує думку щодо фінансової звітності, аудитор повинен додатково до конкретних елементів, що вимагаються МСА 700 (переглянутим):

(а) змінити заголовок «Основа для думки», що вимагається параграфом 28 МСА 700 (переглянутий), на заголовок «Основа для думки із застереженням», «Основа для негативної думки» **або** «Основа для відмови від висловлення думки», як це доречно;

(б) включити до цього розділу опис питання, яке призвело до модифікації думки.



Встановлення додаткових вимог до інформації, що стосується Аудиторського звіту або Звіту аудитора із завдання з огляду проміжної фінансової звітності (частина 6 ст.14 Закону)

**Національний банк України (Постанова № 90 від 02.08.2018р.)**

**НКЦПФР (Рішення №160, 991, 2187 та 1247 які діють у редакції станом на 07.11.2017р.)**

**!Перспектива для всіх регуляторів: Рішенням №924 від 27.12.2018р. схвалена таксономія звітності UA XBRL МСФЗ**

**НАЦКОМФІНПОСЛУГ (Розпорядження №39,3840, 1636, 3100,674, 850 окрім цього, станом на 29.01.19р. оприлюднено проект Методрекомеодацій щодо інформації, яка стосується аудиту за 2018 рік СГ, нагляд за якими здійснює саме ця комісія)**

**Звіт про управління: вимоги Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року N 996-XIV із змінами (надалі- ЗАКОН 996).**

**Ст. 1 Закону 996: Звіт про управління - документ, що містить фінансову та нефінансову інформацію, яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики і невизначеності його діяльності;**

Звіт про управління подається разом з фінансовою звітністю та консолідованою фінансовою звітністю в порядку та строки, встановлені Законом 996.

У разі подання підприємством консолідованої фінансової звітності подається **консолідований звіт про управління.**

Від подання звіту про управління звільняються мікропідприємства та малі підприємства.

**Середні підприємства мають право не відображати у звіті про управління нефінансову інформацію.**

# Формування Звіту про управління відповідно до Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління (Наказ Мінфіну №982 від 07.12.2018р)

№	Напрямки
1	організаційна структура та опис діяльності підприємства;
2	результати діяльності;
3	ліквідність та зобов'язання;
4	екологічні аспекти;
5	ризики;
6	соціальні аспекти та кадрова політика;
7	фінансові інвестиції;
8	перспективи розвитку;
9	дослідження та інновації;
10	корпоративне управління (складають підприємства – емітенти ЦП, ЦП яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо ЦП яких здійснено <b>публічну пропозицію</b> ).

# ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ 2018 (приклади фінансової та нефінансової інформації)

Фінансова інформація	Нефінансова інформація
Використані підприємством фінансові інструменти	Інформація про діяльність підприємства у сфері досліджень та розробок
Інформація про придбання акцій	Інформація екологічного характеру
Оцінка цінового ризику	Інформація соціального характеру
Оцінка кредитного ризику	Місія та довгострокові цілі підприємства
Оцінка ризику ліквідності	Існуючі стратегії підприємства
Оцінка ризиків грошових потоків	Підтримка концепції сталого розвитку
Оцінка інших ризиків, з якими компанія зіткнулася і до яких у неї є схильність.	Наявність систем керування якістю (наприклад, ISO), існуючі ліцензії, тощо.



**Додаткові вимоги до звіту з управління великих підприємств, середня кількість працівників яких на дату складання річної ФЗ перевищує критерій щодо **500 працівників****

Ці підприємства включають у звіт про управління **нефінансові показники** діяльності, що містять інформацію щодо **впливу його діяльності**, зокрема на навколишнє середовище, довкілля, соціальні питання, у тому числі **питання соціального захисту працівників підприємства, поваги прав людини, боротьби з корупцією та хабарництвом**, а саме:

- стислий опис моделі діяльності підприємства;
- опис політики, яку провадить підприємство, щодо зазначених питань;
- результат такої політики;
- основні ризики, пов'язані із зазначеними питаннями, що стосуються діяльності підприємства, у тому числі (якщо доречно) ділові відносини, продукція або послуги, які можуть спричинити негативні наслідки у цих сферах, та яким чином підприємство здійснює управління цими ризиками;
- основні нефінансові показники, що характеризують діяльність підприємства.
- Якщо підприємство не провадить політики щодо зазначених питань, то **нефінансова інформація повинна містити щодо цього чітке і аргументоване пояснення.**

Вимоги стосовно структури та формату аудиторського звіту:  
 “Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду,  
 іншого надання впевненості та супутніх послуг” у редакції  
**2016-2017 років**

№ МСА	Назва МСА
<b>700 (перегл.)</b>	«Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» <b>Додатково, за обставинами, враховуються вимоги:</b>
<b>705 (перегл.)</b>	«Модифікації думки у звіті незалежного аудитора»
<b>701</b>	«Повідомлення інформації з ключових питань аудиту в звіті незалежного аудитора»
<b>706 (перегл.)</b>	«Пояснювальні параграфи та параграфи з інших питань у звіті незалежного аудитора»
<b>710</b>	«Порівняльна інформація – відповідні показники і порівняльна фінансова звітність»
<b>720 (перегл.)</b>	«Відповідальність аудитора щодо іншої інформації»
<b>570 (перегл.)</b>	«Безперервність діяльності».

# Цілі аудитора, відповідно до МСА 700 (п.6)

## Цілями аудитора є:

- (а) сформуванати думку щодо фінансової звітності виходячи **з оцінювання висновків** на основі отриманих **аудиторських доказів**; та
- (б) **чітко висловити таку думку** у письмовому звіті.



# Згадаємо, що має зробити аудитор для того щоб сформулювати таку думку (п.11 МСА 700)

Аудитор повинен визначити, чи отримав він обґрунтовану впевненість щодо відсутності у фінансовій звітності в цілому **суттєвих викривлень у наслідок шахрайства або помилки**. Такий висновок повинен враховувати:

(а) висновок аудитора відповідно до МСА 330 щодо того, чи були отримані прийнятні **аудиторські докази в достатньому обсязі**;

(b) висновок аудитора відповідно до МСА 450 **щодо суттєвості не виправлених викривлень** (окремо або в сукупності); та

(с) оцінювання:

- чи складена фінансова звітність в усіх суттєвих аспектах згідно з вимогами застосовної **концептуальної основи фінансового звітування**.

- якщо фінансова звітність складена відповідно до концептуальної основи **достовірного подання**, то оцінювання також повинно включати оцінювання того, чи забезпечено достовірне її подання.

- чи зроблено у фінансовій звітності **належне посилання на застосовну концептуальну основу** фінансового звітування або її описання.

# Послідовність звіту аудитора, відповідно до МСА 700 (п.21-49)

№ п/п	Назва розділів аудиторського звіту
1	Назва
2	Адресат
I	<b><u>Звіт щодо аудиту фінансової звітності</u></b>
3	Думка аудитора
4	Основа для думки
5	Безперервність діяльності (там, де це застосовно, аудитор повинен звітувати відповідно до вимог МСА 570 )
6	Ключові питання аудиту
7	Інша інформація
8	Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність
9	Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності
II	<b><u>Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів</u></b>
10	Повне ім'я партнера із завдання
11	Підпис аудитора
12	Адреса аудитора

## Як застосовувати вимоги Закону та вимоги МСА, щодо висвітлення мінімальної необхідної інформації у Звіті незалежного аудитора?

П.4 МСА 700 зазначає, що: «роблячи наголос на послідовності, цей МСА також визнає необхідність гнучкості, яка б дала змогу враховувати **особливі обставини окремих юрисдикцій.** Послідовність звіту аудитора, якщо аудит проводився відповідно до МСА, **підвищує ступінь довіри до нього на глобальному ринку**, полегшуючи можливість **ідентифікації тих аудитів**, які проводились відповідно до визнаних на міжнародному рівні стандартів. Вона також допомагає поліпшити розуміння фінансової звітності користувачем та виявити незвичайні обставини, якщо такі мають місце»

# Співставлення розділів Аудиторського звіту з інформацією, яку треба зазначити в Звіті аудитора (ч.3 ст.14) 1. Розділ «Звіт щодо аудиту фінансової звітності» п.1 «Думка аудитора»

## Найменування, та зміст розділу АЗ відповідно до МСА

1. Розділ «Думка аудитора», (якщо модифікація, то з врахуванням п. 16 МСА 705) п. 23-24 МСА 700:

Перший розділ «Думка» звіту аудитора містить думку та повинен:

(а) вказувати **суб'єкт господарювання, фінансова звітність** якого підлягала аудиту;

(b) зазначати, що фінансова звітність підлягала аудиту;

(c) вказувати **назву кожного фінансового** звіту, що входить до складу фінансової звітності;

(d) робити посилання на примітки до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик; та

(e) вказувати **дату або період**, за який складено кожен фінансовий звіт, що входить до складу фінансової звітності.

## Вимоги Закону

1) **повне** найменування юридичної особи; **склад фінансової звітності** або консолідованої фінансової звітності, **звітний період та дата**, на яку вона складена; також зазначається - відповідно до **яких стандартів** складено фінансову звітність або консолідовану фінансову звітність (МСФЗ або національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, інших правил);

3) **чітко висловлена думка аудитора** немодифікована або модифікована (думка із застереженням, негативна або відмова від висловлення думки), про те, чи розкриває фінансова звітність або консолідована фінансова звітність в усіх суттєвих аспектах достовірно та об'єктивно фінансову інформацію згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності або національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку **та відповідає вимогам законодавства (?)**;

**\*суттєва відмінність, не передбачено МСА 700 у цьому параграфі (коментар автора)**

## 2. Розділ: Основа для думки ( п.28 МСА 700)

### Найменування, та зміст розділу АЗ відповідно до МСА

2. Розділ «Основа для думки» йде одразу після 1, та:

- (а) зазначається, **що аудит було проведено у відповідності до МСА;**
- (б) міститься **посилання** на той розділ в звіті аудитора, де викладено **відповідальність аудитора** відповідно до МСА;
- (с) міститься твердження, що **аудитор є незалежним від суб'єкта** господарювання відповідно до застосовних до аудиту етичних вимог, і те, що аудитор виконав інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог. Таке твердження повинно зазначити юрисдикцію, звідки походять відповідні етичні вимоги або містити посилання на Кодекс етики професійних бухгалтерів, виданий Радою з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ); та
- (d) стверджується, що аудитор вважає, що отримані ним аудиторські **докази є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для висловлення думки** аудитора.

### Вимоги Закону

2) **твердження про застосування міжнародних стандартів аудиту;**





### 3. Розділ: Безперервність діяльності ( п.29 МСА 700 та п.21-23 МСА 570)

#### Найменування, та зміст розділу АЗ відповідно до МСА

##### Безперервність діяльності

Там, де це застосовно, аудитор повинен звітувати відповідно до вимог МСА 570 (переглянутий).

! В звіті із немодифікованою думкою, відповідно до п. 22 МСА 570 має бути окремий розділ під заголовком «**Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності**».

Проте, за обставинами, викладеними у п. 22-23 МСА 570 (якщо інформація не розкрита належним чином у ФЗ), аудитор повинен висловити думку із застереженням або негативну думку, розмістивши, обставини у розділ «Основа для думки із застереженням (негативної думки)»

#### Вимоги Закону

б) суттєву невизначеність, яка може ставити під сумнів здатність **продовження діяльності** юридичної особи, фінансова звітність якої перевіряється, **на безперервній основі** у разі наявності такої невизначеності;



## 4. Розділ: Ключові питання аудиту п.30-31 МСА 700 та МСА 701)

Найменування, та зміст розділу АЗ відповідно до МСА	Вимоги Закону
<p><b>Ключові питання аудиту</b></p> <p>30. Для завдань з аудиту <b>повного комплекту фінансової звітності загального призначення</b> суб'єктів господарювання, цінні папери яких допущені до організованих торгів, аудитор повинен відобразити інформацію з ключових питань аудиту в звіті аудитора відповідно до МСА 701.</p> <p>31. У разі, якщо це вимагається <b>від аудитора законодавчим чи нормативним актом</b>, або якщо аудитор самостійно вирішив відобразити в звіті аудитора інформацію з ключових питань аудиту, він повинен зробити це відповідно до МСА 701 (див. п.4 МСА 701 та п.5)</p>	<p>П.4) ч.3 ст.14 Закону: <b>окремі питання</b>, на які суб'єкт аудиторської діяльності вважає за доцільне звернути увагу, але які не вплинули на висловлену думку аудитора (<b>якщо вони відповідають питанням, які є ключовими або у параграфі «Інші питання» відповідно до п.10 МСА 706</b>);</p> <p>П.п.3 ч.4 ст.14 Закону: <b>аудиторські оцінки, що включають, зокрема:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>б) <b>чітке посилання на відповідну статтю</b> або інше розкриття інформації у фінансовій звітності (консолідованій фінансовій звітності) для кожного опису та оцінки ризику суттєвого викривлення інформації у звітності, що перевіряється;</li><li>в) <b>стислий опис заходів</b>, вжитих аудитором для врегулювання таких ризиків;</li><li>г) <b>основні застереження щодо таких ризиків</b></li></ul>

## 5. Розділ: Інша інформація п.32 МСА 700 та МСА 720

Найменування, та зміст розділу АЗ відповідно до МСА	Вимоги Закону
<p><b>5. Інша інформація</b></p> <p>32. Там, де це застосовно, аудитор повинен звітувати відповідно до МСА 720 (переглянутий)</p> <p><u>П.18 МСА 720:</u> Якщо аудитор доходить висновку, що існує суттєве викривлення іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, а також що інша інформація не виправлена після повідомлення інформації про це тим, кого наділено найвищими повноваженнями, аудитор повинен <b>вжити належних заходів, у тому числі:</b></p> <p>(а) розглянути вплив на звіт аудитора та повідомити інформацію тим, кого наділено найвищими повноваженнями, про те, як аудитор планує розглядати в звіті аудитора це суттєве викривлення.</p>	<p>5) про узгодженість звіту про управління (консолідованого звіту про управління), який складається відповідно до законодавства, з фінансовою звітністю (консолідованою фінансовою звітністю) за звітний період; <b>про наявність суттєвих викривлень у звіті про управління та їх характер;</b></p>

## 6. Розділ: «Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність» п.33-36 МСА 700

### Найменування, та зміст розділу АЗ відповідно до МСА

Цей розділ звіту аудитора повинен описувати **відповідальність управлінського персоналу за:**

(а) складання **фінансової звітності** відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначить потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки;

та

(б) **оцінку здатності суб'єкта господарювання** продовжувати свою діяльність на безперервній основі, а також **доречності використання управлінським персоналом припущення про безперервність** діяльності як основи для бухгалтерського обліку та відповідності розкриття питань, що стосуються безперервності діяльності, якщо це застосовно. Пояснення відповідальності управлінського персоналу за таку оцінку повинно містити опис, якщо використання припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку є прийнятним.

### Вимоги Закону

В ч.3 ст. 14 Закону відсутні додаткові вимоги.



## 7. Розділ: Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності п.37-42 МСА 700

### Найменування, та зміст розділу АЗ відповідно до МСА

Цей розділ звіту аудитора повинен: вказувати, що цілями аудитора є:

- (i) отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому **не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки**; та
- (ii) складання звіту аудитора, що містить думку аудитора
  - (b) вказувати, що хоча обґрунтована впевненість означає високий рівень впевненості, **це не є гарантією, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди дає змогу виявити суттєве викривлення, якщо таке існує**; та
  - (c) вказувати, що **викривлення можуть бути наслідком шахрайства або помилки, і:**
    - (i) пояснювати, що вони вважаються суттєвими, якщо, взяті окремо або в сукупності, вони, як обґрунтовано очікується, можуть впливати на економічні рішення користувачів, прийняті на основі цієї фінансової звітності; або
    - (ii) містити визначення чи опис суттєвості відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування

### Вимоги Закону

В ч.3 ст. 14 Закону відсутні додаткові вимоги.

-п.п. а) ч.4 ст.14 **Закону**: «опис та оцінку ризиків щодо **суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності (консолідованій фінансовій звітності)**, що перевіряється, зокрема внаслідок шахрайства»

-Частина 4 п.4 ст.14 **Закону**:



пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, **зокрема пов'язаних із шахрайством**;

-П.п.8) ч.4 ст.14: пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудита обмежень.

## Розділ II: «Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів» п.43 МСА 700

Найменування, та зміст розділу АЗ відповідно до МСА	Вимоги Закону
<p>п.43. Якщо в звіті аудитора щодо фінансової звітності аудитор розкриває <b>іншу відповідальність щодо звітування</b>, яка є додатковою до вимог відповідальності аудитора відповідно до МСА, він повинен розкрити таку додаткову відповідальність в окремому розділі звіту аудитора під заголовком <b>«Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів»</b> або в інший спосіб, який би відповідав змісту розділу, <b>крім випадків, якщо ця інша відповідальність стосується тих самих питань, як і відповідальність згідно із МСА</b>; в такому випадку про іншу відповідальність щодо звітування можна вказати в розділі, який є одним з елементів звіту відповідно до вимог МСА</p>	<p>Ч.4 ст.14 Закону:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1) <b>найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту;</b></li><li>2) <b>дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності та загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень;</b></li></ol>

## Розділ II: «Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів» п.43 МСА 700 (продовження)

п.МСА	Вимоги Закону
<p data-bbox="158 318 455 358">п.43 МСА 700</p> 	<p data-bbox="542 318 1837 933"> <b>П.п.5) ч.4 ст. 14:</b> підтвердження того, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету            б) твердження про <b>ненадання послуг, заборонених законодавством, і про незалежність ключового партнера з аудиту та суб'єкта аудиторської діяльності від юридичної особи при проведенні аудиту;</b>            7) інформація про інші надані аудитором або суб'єктом аудиторської діяльності юридичній особі або контролюваним нею суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, <b>що не розкриті у звіті про управління або у фінансовій звітності;</b> </p> 

# 8. Розділ: Повне ім'я партнера із завдання п.46 МСА 700

## Найменування, та зміст розділу АЗ відповідно до МСА

Повне ім'я партнера із завдання повинно вказуватись у звіті аудитора, який надається для завдань з аудиту повного комплекту фінансової звітності загального призначення суб'єктів господарювання, цінні папери яких допущені до організованих торгів, крім тих вкрай рідких випадків, якщо таке розкриття може очікувано призвести до значної загрози особистій безпеці.


## Вимоги Закону

В законі є вимоги щодо підпису Звіту (ч.2 ст.14) від імені аудиторської фірми щонайменше ключовим партнером, тому в цьому розділі треба виконати вимоги МСА 700.





## 9. Розділ: «Підпис аудитора» п.47 МСА 700

Найменування, та зміст розділу АЗ відповідно до МСА	Вимоги Закону
<p>47. Звіт аудитора повинен бути підписаним.</p> 	<p>ч.2. ст.14 Закону, Аудиторський звіт підписує аудитор, який провадить аудиторську діяльність як фізична особа - підприємець, або провадить незалежну професійну діяльність у разі проведення ним аудиту одноосібно, або, щонайменше, як ключовий партнер у разі проведення аудиту аудиторською фірмою. У разі одночасного залучення декількох суб'єктів аудиторської діяльності аудиторський звіт підписується <u>всіма аудиторами</u>, а від аудиторської фірми, щонайменше, <b>ключовим партнером</b>. Особа, яка підписала аудиторський звіт, зазначає дату підписання.</p>

# 10. Розділ: «Адреса аудитора» п.48 МСА 700

**Найменування, та зміст розділу АЗ відповідно до МСА**

Адреса аудитора  
48. Звіт аудитора повинен вказувати адресу в юрисдикції, де аудитор провадить свою діяльність.



**Вимоги Закону**

п.7) ч.3 ст.14 Закону: основні відомості про суб'єкта аудиторської діяльності, що провів аудит (повне найменування, місцезнаходження, інформація про включення до Реєстру).

# Додаткові Звіти, передбачені Законом

Звіт для  
аудиторського  
комітету  
(ст.35)

Звіт для  
органів нагляду  
(ст.36)

Звіт про  
прозорість  
(ст.37)

Інформація для Органу  
суспільного нагляду за  
аудиторською діяльністю  
(ст.38)



# 1. Звіт для аудиторського комітету ПСІ (ст.35 Законu) Ч-1

!	Додатковий звіт для аудиторського комітету <u>оформлюється</u> у порядку, визначеному для складання <u>аудиторського звіту</u> (ч.5 ст.35)
1.	Подається <b><u>не пізніше дати подання</u></b> аудиторського звіту
2.	<b>Мінімальний обсяг інформації:</b>
2.1	Твердження про незалежність
2.2	Прізвище, ім'я та по батькові <b>ключового партнера</b> (партнерів) з аудиту та аудиторів, які залучалися до виконання завдання (для аудиторської фірми);
2.3	Розкриття інформації про залучення зовнішніх експертів, інших САД та підтвердження їх незалежності від юридичної особи, фінансова звітність якої перевіряється;
2.4	Дані про співробітництво та обмін інформацією з аудиторським комітетом та управлінським персоналом, зокрема із зазначенням дат та переліку питань, що обговорювалися
2.5	Інформацію про обсяг і строки виконання завдання з обов'язкового аудиту, залучені ресурси;
2.6	Розподіл завдань між САД при призначенні <b>більш ніж одного САД</b> , якщо обов'язковий аудит проводиться спільно

# 1.Звіт для аудиторського комітету ПСІ (ст.35 Закону) Ч-2

!	<b>На <u>вимогу САД</u>, аудиторського комітету, органу управління юридичної особи або наглядового органу <u>САД обговорює основні</u> питання, що виникають у зв'язку з виконанням завдання з обов'язкового аудиту, зазначені в цьому звіті, з аудиторським комітетом, органом управління або, у відповідних випадках, з наглядовим органом юридичної особи. (ч.3 ст.35)</b>
2.7	розкриття інформації про застосовану <u>методику перевірки фінансової звітності</u> , зокрема пояснюються усі суттєві відхилення порівняно з попереднім роком навіть якщо САД провів аудит вперше (заміна).
2.8	<u>рівень суттєвості</u> , в цілому, та у відповідних випадках рівень або рівні суттєвості щодо <u>певних класів операцій</u> , статей фінансової звітності, іншого розкриття інформації, а також повинні наводитися <u>якісні фактори</u> , що враховуються при <b>визначенні рівня суттєвості</b> .
2.9	судження про виявлені <u>події</u> або обставини щодо <u>безперервності</u> , і те, чи є вони суттєвою невизначеністю, а також коротко викладені вжиті та очікувані <u>заходи підтримки</u> , які враховано при судженні щодо здатності замовника продовжувати діяльність на безперервній основі, і те, чи є вони суттєвою невизначеністю;
2.10	інформацію про <u>виявлені суттєві недоліки</u> системи внутрішнього контролю та/або системи бухгалтерського обліку, при цьому зазначається усунуто або не усунуто ці недоліки;

# 1.Звіт для аудиторського комітету ПСІ (ст.35 Закону) Ч-3

!	<b>На вимогу <u>ОСНАД</u> та органів державної влади, до яких подається фінансова звітність разом з аудиторським висновком, САД або аудиторський комітет, або орган (підрозділ), на який покладено відповідні функції, <u>зобов'язаний надати додатковий звіт (ч.6 ст.35)</u></b>
2.11	інформацію <u>про виявлені факти або обґрунтовані підозри порушення законодавства</u> або положень установчих документів;
2.12	опис <u>застосованих методів оцінки</u> щодо різних груп активів та зобов'язань, у тому числі розкриваються відповідні зміни
2.13	пояснення щодо <b>обсягу консолідації та критерії</b> невключення дочірніх підприємств до консолідації;
2.14	опис роботи, виконаної залученим іноземним суб'єктом аудиторської діяльності, який не є членом аудиторської мережі;
2.15	інформацію щодо <u>забезпечення посадовими особами</u> юридичних осіб надання <u>всіх необхідних запитів</u> , пояснень та документів;
2.16	повідомлення про: <ul style="list-style-type: none"><li>• будь-які значні труднощі, що виникли в ході виконання завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності;</li><li>• суттєві питання, що були предметом обговорення з посадовими особами юридичної особи, фінансова звітність якої перевіряється;</li><li>• інші питання, що можуть вплинути на якість фінансової звітності.</li></ul>

## 2. Звіт для органів нагляду (ст. 36)

!	<b>САД, який надає послуги з обов'язкового аудиту ПСІ, зобов'язаний <u>інформувати орган, який відповідно до законодавства здійснює нагляд</u> за таким підприємством про:</b>
1	<u>Порушення законодавства з питань</u> , що належать до компетенції органу нагляду
2	Суттєву загрозу або сумніви щодо можливості підприємства продовжувати діяльність <u>на безперервній основі</u> ;
3	<b>Відмову від висловлення думки або надання негативної чи модифікованої думки</b>
4	Цю ж інформацію (з п.1 по 3 табл.) має повідомити про юридичну особу, що має <b>тісні зв'язки з ПСІ</b> , обов'язковий аудит фінансової звітності якого він також проводить. Термін « <b>тісні зв'язки</b> » розкрито у ч.1 ст.36 Закону
5	Додаткові механізми взаємодії мають запровадити: НБУ, НКЦПФР та Нацкомфінанослуг
6	Розкриття цієї інформації САД або аудиторською мережею відповідної інформації органам нагляду <b>не є порушенням</b> договірною чи правового обмеження щодо розкриття інформації.

### 3. Звіт про прозорість (ст.37) (ч.1)

1.	<b><u>САД</u>, що надає послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності ПСІ, оприлюднює ЗВІТ за попередній рік не пізніше 30 квітня року, що настає за звітним. Звіт опубліковується на веб-сторінці САД (7 років залишається доступним). Прі зміні-старий залишається. ОСНАД інформується про зміни протягом 30 робочих днів. (ч.1)</b>
2	Звіт про прозорість включає щонайменше таке:
2.1	Опис організаційно-правової структури та структури власності аудиторської фірми
2.2.	<b>У разі якщо суб'єкт аудиторської діяльності є членом мережі:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• характеристику мережі та організаційно-правових і структурних механізмів мережі;</li><li>• найменування аудиторських фірм (або прізвище та ім'я кожного аудитора, який працює одноосібно), які є членами аудиторської мережі, а також держави, в яких вони зареєстровані;</li><li>• чистий дохід, отриманий мережею від надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності;</li></ul>
3	Опис структури управління аудиторської фірми



### 3. Звіт про прозорість (ст.37) (Ч-2)

!	зміст
4	опис системи <b>внутрішнього контролю якості</b> та твердження органу управління або наглядового органу <b>про її ефективність</b> ;
5	інформацію про дату останньої зовнішньої перевірки системи контролю якості;
6	перелік ПСІ, яким надавалися послуги з обов'язкового аудиту в попередньому фінансовому році;
7	інформацію про практики <b>забезпечення незалежності</b> , а також підтвердження проведення внутрішнього огляду дотримання незалежності
8	інформацію про безперервне навчання аудиторів
9	відомості щодо принципів оплати праці ключових партнерів
10	опис політики ротації ключових партнерів з аудиту та аудиторів, залучених до виконання завдання з обов'язкового аудиту

### 3. Звіт про прозорість (ст.37) (Ч. 3)

!	<b>Звіт про прозорість складається <u>у письмовій формі</u> та <u>підписується керівником</u> суб'єкта аудиторської діяльності.</b>
11	<b>Інформацію про:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- доходи від надання послуг з <b>обов'язкового аудиту</b> фінансової звітності ПСІ, і суб'єктів, що належать до групи компаній, материнською компанією яких є такі підприємства;</li><li>- доходи від надання послуг з <b>обов'язкового аудиту</b> фінансової звітності інших юридичних осіб;</li><li>- доходи від надання <b>дозволених неаудиторських послуг</b> підприємствам, що становлять суспільний інтерес;</li><li>- доходи від надання <b>неаудиторських послуг</b> іншим юридичним особам;</li></ul>
12	інформацію про <b>пов'язаних осіб</b> суб'єкта аудиторської діяльності.

#### 4. Інформація для Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (ст. 38)

➤ ! Суб'єкт аудиторської діяльності щороку, до 30 квітня року, наступного за звітним, подає до Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю перелік ПСІ, яким надавалися послуги протягом звітного року з обов'язкового аудиту, із розкриттям інформації про:

1 доходи від надання послуг з **обов'язкового аудиту** фінансової звітності ПСІ;

2 доходи від надання **інших послуг цим** підприємствам.



# Вимоги Закону до терміну зберігання Звітів (ст. 39)

- ❑ Суб'єкт аудиторської діяльності зберігає **робочі документи та всі звіти** протягом щонайменше семи років з дати завершення виконання завдання з аудиту фінансової звітності або їх створення, якщо виконання завдання з аудиту фінансової звітності **не було завершено**.
- **Для довідки:** Відповідно до пар. 47 та А61 МСКЯ 1, період зберігання зазначено не менш як п'ять років від дати аудиторського висновку або звіту аудитора групи, якщо вона більш пізня.
- ❖ Проте у цьому ж параграфі МСКЯ 1 зазначено що період зберігання документів має відповідати вимогам законодавства, тобто САД треба враховувати 7 річний термін зберігання робочих документів.

# Кінець

- Дякую за увагу

